

Jaarrekening 2022 Groninger Archieven

14 april 2023

Groninger Archieven
Postbus 30040
9700 RM GRONINGEN

Inhoud

1 Jaarverslag	3
1.1 Informatie over de Gemeenschappelijke Regeling.....	3
1.2 Programmaverantwoording.....	4
1.3 Paragrafen	10
2 Jaarrekening	12
2.1 Balans per 31 december 2022.....	12
2.2 Overzicht van baten en lasten 2022.....	14
2.3 Algemene toelichtingen	16
2.4 Toelichting op de balans.....	18
2.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten	27
3 Overige gegevens	33
3.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	33
3.2 Overzicht fondsen, voorzieningen en reserves 2022.....	34

1 Jaarverslag

1.1 Informatie over de Gemeenschappelijke Regeling

Rechtsvorm

Blijkens publicatie in de Staatscourant d.d. 24 oktober 2001 werd de Gemeenschappelijke Regeling getroffen tussen de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en de gemeente Groningen tot oprichting van het openbaar lichaam Regionaal Historisch Centrum "Groninger Archieven", dat gevestigd is te Groningen.

Doelstelling en activiteiten

De doelstelling luidt volgens artikel 2 van deze Gemeenschappelijke Regeling: de belangen van de minister en de gemeente bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten, schilderijen en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie Groningen en de gemeentelijke archiefbewaarplaats van Groningen in gezamenlijkheid te behartigen.

Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur bestaat per 31 december 2022 uit vier leden, waarvan twee door het College van de Burgemeester en Wethouders zijn aangewezen en twee door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

Het College van Burgemeester en Wethouders wordt vertegenwoordigd door:

- de heer mr. K.F. Schuiling, voorzitter; vanaf oktober 2019;
- mevrouw K. de Wrede, lid; vanaf juni 2022.

De minister wordt vertegenwoordigd door:

- mevrouw drs. I. Noordhoff, lid; vanaf januari 2020;
- de heer drs. D. Mulder, lid; vanaf juni 2007.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur bestaat per 31 december 2022 uit drie leden:

- de heer mr. K.F. Schuiling, voorzitter; vanaf oktober 2019;
- de heer drs. J.R. Honkoop, lid; vanaf januari 2016;
- de heer drs. D. Mulder, lid; vanaf januari 2020.

De directie wordt gevoerd door de heer drs. E. de Jonge, die per 14 maart 2005 door het algemeen bestuur gemandateerd is tot het vertegenwoordigen van genoemd bestuur in onderstaande zaken:

- het aangaan van contractuele verplichtingen en betalingen, mits het totaal van de aangegane verplichtingen binnen de goedgekeurde begroting valt;
- het aangaan van leningen, mits het bestuur daar haar goedkeuring aan verleent;
- het in dienst nemen, ontslaan en schorsen van personeel, met uitzondering van de directeur;
- het vertegenwoordigen van het bestuur in en buiten rechte.

1.2 Programmaverantwoording*Programmaverantwoording*

Voor de Groninger Archieven is er sprake van één programma: het beheren van de archiefbescheiden en collecties die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie Groningen en de archiefbewaarplaats van de gemeente Groningen.

Kosten van overhead

Salarislasten bedrijfsvoering en ondersteunende diensten	€ 570.248
Organisatiekosten- en overhead	€ <u>484.181</u>
Totaal	€ 1.054.429

Vennootschapsbelasting

De Belastingdienst heeft medio 2018 schriftelijk te kennen gegeven voornamelijk niet van plan te zijn om de Groninger Archieven een uitnodiging te sturen om aangifte te doen. Wel dient jaarlijks de vrijstelling, op grond van de samenwerkingsverband vrijstelling ex artikel 8f lid 1 onderdeel c van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969, door de Groninger Archieven beoordeeld te worden. Bij de nevenactiviteiten (depotverhuur) is er deelname aan het economisch verkeer, maar gezien de kosten/baten is er geen winststreven, dus geen fiscaal ondernemerschap. En dus geen belastingplicht. Wel moeten we dit jaarlijks volgen. In 2022 overstijgen de baten van de nevenactiviteiten niet de kosten.

Kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de Groninger Archieven ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Conform de signaleringswaarde valt de waarde van de netto schuldquote in alle jaren in de categorie minst risicovol.

netto schuldquote (in %, bedragen x € 1.000, balansstanden ultimo jaar)	2021	2022
vaste schulden	0	2.991
netto vlottende schulden	1.693	915
overlopende passiva	225	350
financiële activa		
uitzettingen < 1 jaar	-138	-162
liquide middelen	-3.193	-5.911
overlopende activa	0	0
saldo	-1.413	-1.817
totale baten (exclusief mutatie reserves)	5.359	5.416
netto schuldquote (saldo/ totale baten)	-26,4%	-33,6%

Signaleringswaarde: < 90% is minst risicovol, 90 - 130% is neutraal, > 130% is meest risicovol.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de Groninger Archieven in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves, en het resultaat uit het overzicht baten en lasten. In 2022 is de solvabiliteitsratio onder de 20%, dit is in de categorie meest risicovol. Dit wordt veroorzaakt doordat het balanstotaal steeds verder toeneemt, mede door de jaarlijkse mutatie van de voorziening verbetering depots en de voorziening huisvesting. Tevens is er een lening afgesloten voor de aanstaande verbouwing aan Cascadeplein 4. Samen met de voorzieningen verbetering depots en huisvesting en de lening zijn ook de liquide middelen gestegen, er is hier dus geen sprake van een echt risico. Groninger Archieven is in staat te voldoen aan haar financiële verplichtingen.

solvabiliteitsratio (in %, bedragen x € 1.000, balansstanden ultimo jaar)	2021	2022
eigen vermogen	756	885
balanstotaal	4.250	7.147
solvabiliteitsratio	17,8%	12,4%

Signaleringswaarde: > 50% is minst risicovol, 20 - 50% is neutraal, < 20% is meest risicovol.

Toelichting op de balans

Het jaar 2022 is afgesloten met een positief resultaat voor bestemming van € 128.705. Het bestuur heeft ermee ingestemd dat er naar aanleiding van het resultaat van het boekjaar 2021 in 2022 diverse bestemmingsreserves zijn gevormd. Het betreft de volgende bestemmingsreserves:

- Vernieuwing huisstijl ad €65.000. In 2021 is een identiteitstraject doorlopen. De vervolgactie hierin is het laten ontwerpen van een nieuwe huisstijl die doorgevoerd moet worden in alle fysieke huisstijldragers. Daarnaast moet dit resulteren in een huisstijlhandboek dat als input dient voor onder andere het ontwerp t.b.v. de verbouwing en voor het ontwerp van de websites;
- Digitalisering van de kaart 1672 en het opzetten van publieksactiviteiten rond deze kaart ad €15.000;
- Het toegankelijk maken van de websites voor blinden en slechtzienden, volgens de WCAG ad €8.000;
- Het laten ontwerpen en aanpassen van de websites aan de nieuwe huisstijl ad €25.000;
- Het laten drukken van het Archiefboek Groningen ad €5.000;
- Onderzoek m.b.t. de opzet van een documentatiecentrum gaswinning ad €15.000.

Door het vormen van deze bestemmingsreserves is er in 2022 €133.000 onttrokken aan de algemene reserves. Gedurende het jaar 2022 zijn er kosten gemaakt met betrekking tot diverse bestemmingsreserves, totaal een bedrag ad €124.630. Deze kosten zijn weer onttrokken aan de bestemmingsreserves en gedoteerd aan de algemene reserves. Voor een volledig overzicht van de dotaties en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves en de algemene reserves zie bijlage '3.2 Overzicht fondsen, voorzieningen en reserves 2022' op pagina 34. Per saldo is het exploitatieresultaat over 2022 € 120.335. Dit resultaat is geboekt ten gunste van de algemene reserves.

Het eigen vermogen is door het resultaat gestegen tot een bedrag van € 884.574 (pag. 13 en 20). Hiervan bedragen de algemene reserves € 795.301. Het positieve resultaat 2022 is onder andere ontstaan doordat de index van het Rijk hoger is uitgevallen dan op voorhand begroot. Ook de totale lasten zijn lager dan begroot. Enerzijds zijn de energielasten gestegen door de stijgende energieprijzen, anderzijds zijn de licenties en onderhoudskosten ICT fors lager uitgevallen dan begroot. Dit wordt onder anderen veroorzaakt door minder incidentele kosten en onderhoud voor ICT, de ontwikkeling van het e-depot is minder snel gegaan dan gedacht en tevens zijn er minder archieven overgebracht naar het e-depot, waardoor kosten van de digitale opslag minder hoog zijn. Tot slot zijn ook de afschrijvingslasten lager dan begroot, dit wordt veroorzaakt door minder investeringen of investeringen hebben op een later moment in het jaar plaats gevonden. Het bestuur heeft er mee ingestemd dat er in 2023 de volgende bestemmingsreserves worden gevormd:

- Reservering inflatie en prijsverhogingen ad €50.000. Op het moment dat de begroting voor 2023 werd opgesteld was nog niet voorzien dat we te maken zouden krijgen met de inflatiecijfers zoals die zich in de tweede helft van 2022 ontwikkelden en die nog steeds hoog zijn. Leveranciers en dienstverleners hanteren prijsindexaties van 7-12 %. Deze bestemmingsreserve geeft ons lucht om een deel van die verhogingen op te vangen;
- Ontwikkeling en bouw nieuwe corporate website ad €50.000. De huidige corporate website is aan vervanging toe. Het beheersysteem achter deze website is verouderd en wordt onvoldoende ontwikkeld. Daarnaast is in 2022 de nieuwe huisstijl van de Groninger Archieven ontwikkeld. Deze wordt in 2023 geïmplementeerd. Op de website zal in kleur en logo al wel de nieuwe huisstijl zichtbaar worden gemaakt, maar daadwerkelijke implementatie van de nieuwe huisstijl is niet mogelijk binnen deze site. Daarom zal er een nieuwe website ontwikkeld worden;
- Onderzoek en implementatie digitalisering processen ad €60.000. We gaan de diverse primaire en ondersteunende processen beter in kaart brengen en verder digitaliseren;
- Verbeteren proces digitalisering collectie ad €50.000. Het proces van digitalisering van de collectie behelst de hele keten van het digitaliseren van analoge informatiedragers en het publiceren en beheren van de digitale kopieën. Het collectiebeheersysteemsoftware MAIS Flexis moet worden aangepast wegens de overgang naar een nieuwe versie. Daarnaast willen we een aantal nieuwe technieken gaan toepassen bij de ontsluiting en publicatie van de collectie;
- Aanpassing buitenzijde ad €20.000. De nieuwe huisstijl zal zichtbaar gemaakt worden aan de buitenzijde van het pand (zijde Emma-viaduct en zijde Cascadeplein). Hiermee willen we ook de zichtbaarheid van de Groninger Archieven vergroten.

Rekening houdend met deze bestemmingsreserves zullen de algemene reserves dalen naar € 565.301. Dit is 9,85% van de gezamenlijke bijdrage van het rijk, de provincie en de gemeente. De bestemmingsreserves bedragen € 89.273. Door het vormen van de bovengenoemde bestemmingsreserves in 2023, zullen de bestemmingsreserves stijgen naar € 319.273. Dit is 5,56% van de gezamenlijke bijdrage van het rijk, de provincie en de gemeente.

De investeringen van € 177.589 hebben grotendeels betrekking op servers, aanschaf van nieuwe laptops en monitoren en overige hardware en software (pag. 18). De investeringen van € 167.040 hebben betrekking op activa in uitvoering, de verbouwing van Cascadeplein 4. Op 7 december 2016 is het algemeen bestuur akkoord gegaan met de toevoeging van de GAVA-collectie aan de collectie van het RHC Groninger Archieven met ingang van 1 januari 2017. In december 2017 is het bestuur van de stichting GAVA akkoord gegaan met de volledige overdracht van de vaste materiële activa van de stichting GAVA aan de Groninger Archieven tegen de boekwaarde van 31 december 2017 ad € 34.649. Tevens is besloten dat het GAVA als stichting blijft bestaan die de regionale

audiovisuele archiveringstaak van het RHC Groninger Archieven financieel ondersteunt, zolang als mogelijk is met de huidige financiële reserves. Met betrekking tot de kosten van de audiovisuele archiveringstaak is dit jaar van de stichting GAVA een bijdrage ontvangen ad €27.692. Stichting GAVA zal in 2023 worden opgeheven. Het bestuur van GAVA heeft daarom opdracht gegeven het restant van de liquide middelen op de bankrekening van GAVA over te maken naar Groninger Archieven, het gaat hier om een bedrag van €19.916. Hiervoor is een voorziening gevormd welke besteed dient te worden aan de audiovisuele archiveringstaak.

De overige vorderingen hebben betrekking op openstaande debiteuren, nog te ontvangen rente van de bank, de Borg van Raadhuisplein in Haren en op facturen betaald in 2022 maar die betrekking hebben op 2023.

De liquide middelen stijgen fors ten opzichte van 2021. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de lening die is afgesloten bij de BNG bank voor de verbouwing Cascadeplein 4 ad €3.350.000. Aangezien de verbouwing in 2023 zal beginnen staat deze lening geparkeerd bij de bank.

Schatkistbankieren: het maximale saldo in 2022 is niet overschreden.

Bestemmingsreserves (pag. 20):

De bestemmingsreserve *Uitgestelde kosten corona crisis* is door het bestuur gevormd, uit het positief exploitatieresultaat van 2020, bestemd voor kosten die door de corona crisis zijn uitgesteld, het gaat hier met name om personeelskosten. Deze bestemmingsreserve is in 2022 geheel uitgeput.

De bestemmingsreserve *Vernieuwing huisstijl* is door het bestuur gevormd, uit het positief exploitatieresultaat van 2021. In 2021 is een identiteitstraject doorlopen. In 2022 is gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuwe huisstijl. De vervolgactie die in 2023 zal plaats vinden is het ontwikkelen van een huisstijlhandboek. Op basis hiervan zal de nieuwe huisstijl doorgevoerd worden in alle fysieke en digitale huisstijl dragers. In 2023 zal dit plaatsvinden voor onder andere de websites, socials en papieren uitingen.

De bestemmingsreserve *Digitalisering van de kaart 1672* is door het bestuur gevormd, uit het positief exploitatieresultaat van 2021, bestemd voor het digitaliseren van de kaart 1672 en het opzetten van publieksactiviteiten rond deze kaart. Deze bestemmingsreserve is in 2022 geheel uitgeput.

De bestemmingsreserve *Het toegankelijk maken van de websites voor blinden en slechtzienden* is door het bestuur gevormd, uit het positief exploitatieresultaat van 2021, bestemd om volgens de WCAG de websites toegankelijker te maken voor blinden en slechtzienden. Dit traject is in 2022 afgerond. De bestemmingsreserve is echter niet geheel uitgeput, er resteert €1.425. Het bestuur heeft akkoord gegeven dit restant toe te voegen aan de bestemmingsreserves *Het laten ontwerpen en aanpassen van de websites aan de nieuwe huisstijl*.

De bestemmingsreserve *Het laten ontwerpen en aanpassen van de websites aan de nieuwe huisstijl* is door het bestuur gevormd, uit het positief exploitatieresultaat van 2021. Zodra het traject van de vernieuwing van de huisstijl is afgerond, zullen ook de websites worden aangepast aan deze nieuwe huisstijl.

De bestemmingsreserve *Het laten drukken van het Archiefboek Groningen* is door het bestuur gevormd, uit het positief exploitatieresultaat van 2021. Het Archiefboek Groningen is in 2022 gerealiseerd, de bestemmingsreserve is in 2022 geheel uitgeput.

De bestemmingsreserve *Onderzoek m.b.t. de opzet van een documentatiecentrum gaswinning* is door het bestuur gevormd, uit het positief exploitatieresultaat van 2021. In 2022 is materiaal verzameld en is met verschillende partijen overlegd over samenwerking in het kader van presentatie van het materiaal. Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van december 2022 besloten om actief aan te haken bij ideeën voor presentatie maar toch de primaire archieftaak (het verzamelen en toegankelijk maken van archiefmateriaal) centraal te stellen.

Voorzieningen

Een overzicht van de dotaties en onttrekkingen aan de voorzieningen en de eindstand van de voorzieningen ultimo 2022 is te vinden op pagina 22 t/m 23 en pagina 34.

- De voorziening overname apparatuur GAVA is bestemd voor de resterende jaarlijkse afschrijvingen.
- De voorziening koeling serverruimte is bestemd voor de afschrijving van een nieuwe gekoelde serverkast in de serverruimte.
- Voor de afschrijving van de vervanging van de bekabeling is een voorziening getroffen.
- De voorziening Flashcan Nova is ontvangen van de stichting GAVA ten behoeve van filmapparatuur.
- De voorziening audiovisuele archiveringstaak is ontvangen van de stichting GAVA in het kader van de aanstaande opheffing van de stichting. Deze voorziening is ten behoeve van audiovisuele archiveringstaak die de Groninger Archieven verrichten.
- De voorziening huisvesting is in 2017 gevormd. Het eerste jaar is de voorziening gedoteerd met een bedrag van € 239.921 en in de jaren daarna met € 272.808 per jaar. Vanaf 2022 is er jaarlijks een extra dotatie van €41.680 per jaar, dit betreft een extra bijdrage van het Rijk voor de verbouwing. Over Q4 2022 zijn er rente baten ontvangen ad € 19.471 i.v.m. de lening van de BNG Bank die op de rekening staat, ook deze is gedoteerd aan de voorziening. Ten laste van de voorziening komen de toekomstige afschrijvingen van de verbouwing en de rente over de lening BNG die wordt betaald.
- De voorziening verbetering depots is gevormd door verlaging van de huur van Cascadeplein 4. Van deze verlaging komt 15 procent niet ten goede aan de exploitatie, maar wordt als voorziening opgenomen voor toekomstige verbetering van de depots. In 2020 gaat het om een bedrag van € 29.241 en de jaren daarna € 116.964 per jaar. Door een verdere verlaging van de huur in 2021 (vanaf 1 juli) bedraagt de dotatie in 2021 €119.623. Voor 2022 heeft de huursverlaging voor het eerst effect op een heel boekjaar, de dotatie in 2022 en aankomende jaren is dan €131.881.

Voor de aanstaande verbouwing van Cascadeplein 4 is in 2022 een lening van € 3.350.000 aangegaan bij de BNG Bank met een looptijd van 14 jaar en een rentepercentage van 1,78%. Deze lening zal in 2036 geheel zijn afgelost (pag. 24).

De overige schulden hebben betrekking op openstaande crediteuren en het nog te betalen gas, water en elektra 2022, RVB servicekosten van 2021 en 2022 en de luchtzuivering depots van 2020, 2021 en 2022 die nog door het RVB in rekening moeten worden gebracht. Tevens moeten er nog facturen binnenkomen met betrekking tot projectleiding RVB huisvesting (pag. 25).

Onder de overige kortlopende schulden vallen de nog te betalen accountantskosten, kosten van de salarisadministratie en tot slot diverse facturen die in 2023 zijn ontvangen, maar betrekking hebben op 2022 (pag. 25).

De overlopende passiva hebben betrekking op nog te betalen loonheffing december 2022, nog te betalen pensioenpremies december 2022 en nog te betalen btw over Q4 2022. De voorschotten van het Rijk (e-depot) hebben betrekking op de extra bijdrage van totaal €150.000 die er is ontvangen vanuit het Rijk voor het ontwikkelen van een eigen e-depot. Kosten m.b.t. het e-depot zullen hier uit worden geput (pag. 25).

Toelichting op de baten en lasten

De bijdrage partners betreft bijdragen van het Rijk, gemeente Groningen en provincie Groningen. De bijdrage Rijk stijgt met 4,0%. Deze stijging heeft te maken met hogere indexatie dan begroot door de sterke inflatie. Tevens is er in 2022 eenmalig een bedrag van €100.000 vanuit het ministerie van OCW ontvangen voor de aanloopkosten naar een eigen e-depot. Daarnaast ontvangt elk RHC van 2022 tot en met 2026 ieder jaar een overbruggingstoelage van €50.000, voor de verdere ontwikkeling van de kenniscomponent op het gebied van informatie, archief en digitalisering. De gemeentelijke bijdrage stijgt met 2,9%. De bijdrage van de provincie stijgt met 1,7%. Deze stijgingen hebben te maken met indexaties. De totale bijdrage stijgt met 3,3%.

Uit de bijdragen worden de voorziening huisvesting en voorziening verbetering depots gevormd. Deze voorzieningen zijn verder toegelicht onder paragraaf 'Voorzieningen' (pag. 8).

Overige algemene baten: Stichting OVCG is inwonend in het pand Cascadeplein 4. Zij huurt en deelt mee in de kosten. De baten bij Forum/Stripmuseum betreffen de vergoeding voor de dienstverleningsafspraken met de stichting Groninger Forum met betrekking tot de collectie van de stichting Nederlands Stripmuseum. De baten bij Beeldbank Groningen betreffen jaarlijkse bijdragen van gemeenten en waterschappen aan de website (pag. 27).

De stijging van de totale publieksinkomsten ten opzichte van 2021 wordt deels veroorzaakt doordat na de corona crisis de opbrengst faciliteiten en dienstverlening weer zijn genormaliseerd. Tevens zijn er vanuit de Koninklijke Bibliotheek bijdragen ontvangen voor projecten (pag. 27).

De opbrengst zakelijke dienstverlening is iets gestegen ten opzichte van 2021. Dit wordt veroorzaakt door meer scanopdrachten ten opzichte van 2021 (pag. 27).

De opbrengst depotverhuur wordt ontvangen van de gemeente Groningen, Waterschap Noorderzijlvest, gemeente Het Hogeland, het Drents Archief en de Rechtbank. Het Drents Archief heeft halverwege 2022 de archieven opgehaald, de Rechtbank heeft archief toegevoegd (pag. 27).

De bijzondere baten hebben betrekking op btw die middels de pro rata methode terug gevraagd kan worden bij de belastingdienst, dit betreft boekjaar 2021 (pag. 27).

De salarislasten zijn gestegen ten opzichte van 2021 (pag. 28). De salarislasten stijgen door toekenning periodieken en stijging van sociale lasten en pensioenen.

De overige personeelskosten zijn gedaald ten opzichte van 2021. Dit wordt onder anderen veroorzaakt doordat de kosten extern personeel zijn gedaald doordat de werkzaamheden door tweetal mensen zijn gestopt. Begeleiding verbouwing is ook afgenomen doordat we nu een in fase in de verbouwing zijn beland waarbij deze kosten uiteindelijk zullen worden geactiveerd. Het FUWA traject is nog niet opgestart, dit zal in 2023 gebeuren (pag. 28).

De daling van de directe materiële kosten wordt met name veroorzaakt door het digitaliseren open real archief in 2021 door het digitaliseren van video's. Deze kosten waren er in 2022 niet (pag. 31).

De huisvestingskosten zijn gedaald ten opzichte van 2021. Enerzijds is de huur gedaald sinds juli 2021, dit heeft voor het eerst een heel jaar impact in 2022. Tevens waren de service kosten in 2022 lager. In 2021 waren de overige huisvestingskosten hoger door nog te ontvangen facturen projectleiding RVB huisvesting ad €59.000. Aan de andere kant zijn de energielasten fors hoger door de gestegen energielasten (pag. 31).

De totale organisatie- en overheadkosten zijn gedaald ten opzichte van 2021. Enerzijds wordt dit veroorzaakt door lagere ICT-lasten dan in 2021. Dit wordt veroorzaakt door lagere kosten voor het e-depot, de ontwikkeling is minder snel gegaan dan gedacht en er is minder archief overgebracht naar het e-depot waardoor de kosten voor de digitale opslag lager zijn. Tevens zijn we overgestapt naar een andere glasvezel aanbieder waardoor deze kosten lager zijn. Tot slot waren er minder incidentele kosten en kosten voor ICT onderhoud.

Anderzijds zijn de organisatie en overheadkosten gestegen. Dit wordt mede veroorzaakt door hogere kosten telecommunicatie, hogere accountantskosten door extra vereiste controles, hogere kosten extern advies door onder andere de aanstaande verbouwing en tot slot door hogere declaraties reiskosten, deze normaliseren weer na de corona crisis (pag. 31).

Bij de rente kosten staan enerzijds de reguliere bankkosten vermeld en anderszijds de rente van de lening BNG Bank. Deze rentelasten van de lening BNG Bank worden gemuteerd vanuit de voorziening Huisvesting. De baten zijn terug te vinden onder de vrijval voorzieningen en gepassiviseerde subsidies (pag. 27). Per saldo heeft dit geen invloed op het resultaat.

De afschrijvingskosten liggen redelijk in lijn met 2021 (pag. 32).

1.3 Paragrafen

Artikel 26 BBV schrijft voor dat in het jaarverslag dezelfde paragrafen als in de begroting opgenomen moeten worden. Volgens artikel 9 betreft dit voor de Groninger Archieven de volgende paragrafen:

- a. weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- b. financiering;
- c. bedrijfsvoering;

a. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De algemene reserves bedragen € 795.301. In 2023 zullen meerdere bestemmingsreserves worden gevormd, deze bestemmingreserves zijn eerder beschreven op pagina 7 onder *Toelichting op de balans*. Rekening houdend met deze bestemmingsreserves zullen de algemene reserves dalen naar € 565.301. Normaliter zijn de algemene reserves nodig om bedrijfsmatige tegenvallers, in bijvoorbeeld de personele sfeer, op te kunnen vangen. In het geval van de Groninger Archieven is een dergelijke reserve daarnaast belangrijk voor het opvangen van risico's die te maken hebben met nieuwe organisatie- ontwikkelingen. Die ontwikkelingen zijn als volgt.

In de eerste plaats heeft het Rijk aangekondigd om in 2024 uit de gemeenschappelijke regeling te willen treden. Gelukkig houden de Groninger Archieven met de gemeente Groningen een zeer sterke partner. Het Rijk heeft aangekondigd financieel verantwoordelijk te willen blijven voor het beheer en de toegankelijkheid van de papieren archieven van het Rijk die ook na 2024 in de collectie van de Groninger Archieven zullen blijven.

De Groninger Archieven spelen een belangrijke rol in de digitalisering van archieven en in het opzetten en beheren van een e-depot. Deze ontwikkeling brengt financiële risico's met zich mee, vooral door het innovatieve karakter hiervan. Tot 2022 maken de Groninger Archieven deel uit van het landelijk e-depot opgezet door het Nationaal Archief en de RHC's en wordt daarvoor door het Rijk ondersteund met een jaarlijkse bijdrage van € 165.000, de zogenaamde DTR bijdrage. De uittreding van het Rijk uit de gemeenschappelijke regelingen heeft echter als consequentie dat het landelijke e-depot niet meer beschikbaar is voor de RHC's en zij ieder een eigen regionale voorziening moeten ontwikkelen. Vanaf 2022 vervalt daarom de DTR bijdrage van het Rijk voor de ontwikkeling en het gebruik van het landelijke e-depot. Om de transitie naar een eigen e-depot te kunnen maken ontvangt ieder RHC in 2022 eenmalig een bedrag van €100.000

voor de aanloopkosten naar een eigen e-depot vanuit het ministerie van OCW. Daarnaast ontvangt elk RHC van 2022 tot en met 2026 ieder jaar een overbruggingstoelage van €50.000, voor de verdere ontwikkeling van de kenniscomponent op het gebied van informatie, archief en digitalisering. In 2021 is een eigen e-depotvoorziening ontwikkeld. De software voor deze e-depotvoorziening wordt afgenomen bij Preservica. In 2022 zijn voor het eerst archieven opgenomen in deze e-depotvoorziening. De Groninger Archieven ontwikkelen dit e-depot verder. Structurele kosten van het e-depot zijn kosten voor de digitale infrastructuur en personeel. De Groninger Archieven bouwen aan een team e-depot met daarin verschillende specialisten. De personeelskosten zullen zich in de toekomst verder ontwikkelen. Zoals vaker het geval is met ontwikkelingskosten, lopen deze niet altijd gelijk op met de mate waarin archiefvormers klaar zijn om archieven over te brengen naar het e-depot.

Digitalisering betekent ook een ander risico, namelijk de veiligheid van onze data. Het risico van een criminele aanval met gijzelsoftware is reëel gebleken. De komende jaren zal in het beheer van onze digital born en gedigitaliseerde collecties steeds meer nadruk komen te liggen op informatiebeveiliging. We verwachten dat de kosten hiervoor aanzienlijk zullen toenemen de komende jaren.

De algemene reserves die zijn opgebouwd zijn voldoende om (onvoorziene) tegenslagen op te kunnen vangen. Ongeacht de risico's blijven de algemene reserves gemaximeerd tot 10% van de bijdragen van de partners.

b. Financiering

Er is een in 2022 door de Bank Nederlandse Gemeenten verstrekte lening van € 3.350.000. Er is sprake van een looptijd van 14 jaar. De aflossing is € 239.285,72 per jaar. Het rentepercentage bedraagt 1,78% gedurende de gehele looptijd. De lening zal in 2036 geheel afgelost zijn.

c. Bedrijfsvoering

De organisatie verandert langzaam van karakter. De digitale ontwikkelingen vergen nieuwe kennis en vaardigheden van de medewerkers. De komende jaren vertrekken een aantal oudere medewerkers met veel kennis. Door middel van overdrachtsdocumenten, scholing en individuele overdracht wordt de kennis doorgegeven aan andere en nieuwe medewerkers. Er wordt daarbij steeds meer gestreefd naar een multifunctionele inzetbaarheid van de medewerkers. Bij werving is dat een belangrijk criterium. De bedrijfsvoering heeft een belangrijke taak in het begeleiden van de processen die hierbij horen. Tevens is de bedrijfsvoering verantwoordelijk voor facilitaire zaken, ICT, DIV, huisvesting en financiën.

2 Jaarrekening**2.1 Balans per 31 december 2022**

(voor voorstel resultaatbestemming)

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Investering met een economisch nut	1.073.814	919.317
	-----	-----
Totaal vaste activa	1.073.814	919.317
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Overige vorderingen	162.051	137.832
	-----	-----
Liquide middelen	5.910.661	3.193.083
	-----	-----
Overlopende activa	0	0
	-----	-----
Totaal vlottende activa	6.072.712	3.330.915
	-----	-----
Totaal algemeen	<u>7.146.526</u>	<u>4.250.232</u>

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserves	795.301	674.966
Bestemmingsreserves	89.273	80.903
	<u>884.574</u>	<u>755.869</u>
	-----	-----
Voorzieningen		
Overige voorzieningen	2.006.408	1.576.676
	-----	-----
Vaste schulden		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.991.071	0
	-----	-----
Totaal vaste passiva	5.882.053	2.332.545
	-----	-----
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden		
Overige schulden	914.922	1.692.685
	-----	-----
Overlopende passiva	349.551	225.002
	-----	-----
Totaal vlottende passiva	1.264.473	1.917.687
	<u>1.264.473</u>	<u>1.917.687</u>
	-----	-----
Totaal algemeen	7.146.526	4.250.232
	<u><u>7.146.526</u></u>	<u><u>4.250.232</u></u>

2.2 Overzicht van baten en lasten 2022

	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
	€	€	€
Algemene baten			
Bijdragen partners	5.739.788	5.579.309	5.555.166
Voorziening bijdrage investeringen huisvesting	-314.488	-272.808	-272.808
Voorziening bijdrage verbetering depots	-131.881	-131.881	-119.623
Voorziening e-depot	-150.000	-150.000	0
Overige algemene baten	33.748	33.193	26.012
	<u>5.177.167</u>	<u>5.057.813</u>	<u>5.188.747</u>
Diverse baten			
Publieksinkomsten en reguliere inkomsten	44.619	25.000	19.164
Dienstverlening derden	42.973	55.000	40.164
	<u>87.592</u>	<u>80.000</u>	<u>59.328</u>
Overige baten			
Vrijval uit voorzieningen en gepassiveerde subsidies	131.023	101.471	35.784
Bijzondere baten	19.932	18.500	75.636
	<u>150.955</u>	<u>119.971</u>	<u>111.420</u>
Totaal baten	<u>5.415.714</u>	<u>5.257.784</u>	<u>5.359.495</u>
Personeelskosten			
Lonen, salarissen en sociale lasten	2.892.674	2.929.356	2.832.298
Overige personeelskosten	195.758	264.500	294.162
	<u>3.088.432</u>	<u>3.193.856</u>	<u>3.126.460</u>
Overige kosten			
Directe materiële kosten	73.824	70.000	83.294
Projectkosten	124.630	62.479	44.453
Huisvestingskosten	1.293.752	1.242.715	1.351.677
Organisatie en overheadkosten	484.181	591.581	512.367
Rentekosten	32.059	4.100	2.979
Afschrijvingskosten	190.131	230.117	200.085
Overige kosten	0	0	0
	<u>2.198.577</u>	<u>2.200.992</u>	<u>2.194.855</u>
Totaal lasten	<u>5.287.009</u>	<u>5.394.848</u>	<u>5.321.315</u>
Resultaat voor bestemming	<u>128.705</u>	<u>-137.064</u>	<u>38.180</u>

Bestemming van het resultaat

Toevoeging aan bestemmingsreserves	-133.000	0	-120.000
Onttrekking aan bestemmingsreserves	124.630	62.479	44.453
Bestemming ten gunste van de algemene reserve	<u>120.335</u>	<u>-74.585</u>	<u>-37.367</u>

Het resultaat voor resultaatbestemming bedraagt € 128.705 positief. Zoals u in de jaarrekening kunt zien zijn er in 2022 meerdere bestemmingsreserves gevormd met een totaal bedrag van €133.000. Verder kunt u zien dat een bedrag groot € 124.630 onttrokken is aan de diverse bestemmingsreserves. Een overzicht van de dotaties en onttrekkingen aan de diverse bestemmingsreserves en de eindstand hiervan ultimo 2022 is te vinden op pagina 34.

Rekening houdende met deze mutaties en dotaties aan de deze bestemmingsreserves bedraagt het resultaat ten gunste van de algemene reserves € 120.335 positief.

2.3 Algemene toelichtingen

2.3.1. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten en de bepalingen uit de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Materiële vaste activa

De overige vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met jaarlijkse lineaire afschrijvingstermijnen, gebaseerd op de economische levensduur. Ageschreven wordt vanaf het moment van ingebruikname.

Uitzettingen, overlopende activa, liquide middelen en vlottende passiva

Voor dubieuze vorderingen wordt een voorziening gevormd op basis van individuele beoordeling.

Bestemmingsreserves

Dit betreffen door het bestuur bestemde fondsen voor specifieke doeleinden. Op basis van voortschrijdende inzichten kan het bestuur besluiten deze reserves op een andere wijze aan te wenden.

Voorzieningen

De overige voorzieningen zijn gevormd in verband met verplichting tot besteding van de middelen aan een doel dat is opgelegd door derden.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen.

Vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van een jaar of langer.

2.3.2. Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Voordelige saldi worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Nadelige saldi en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Bijdrage partners

Dit betreft de subsidie van het Rijk, Provincie en van de gemeente en omvat de in de gemeenschappelijke regeling of anderszins overeengekomen bijdrage in het exploitatieresultaat.

Overige algemene baten

Dit betreft ontvangen subsidiegelden van diverse instellingen.

Diverse baten

Diverse baten betreft de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten, exclusief de over de omzet geheven belastingen onder aftrek van kortingen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op bedrijfsinventarissen en overige vaste bedrijfsmiddelen worden berekend via vaste percentages van de aanschafwaarde.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De stijgende energielasten en de stijgende inflatie hebben gedurende het boekjaar 2022 nog geen materiele impact gehad op de resultaten van de rechtspersoon. Voor het boekjaar 2023 verwachten we stijgende kosten voor energie, personeelslasten (nieuwe cao) en een verhoging van de huurprijs. De Groninger Archieven hebben geen invloed op de index die Rijk en Gemeente toepassen. Of de indexering meeloopt met de prijsindexatiecijfers is voor de organisatie tot ver in het boekjaar onzeker. Hierdoor is er onzekerheid over de mate waarin prijsindexaties invloed hebben op het resultaat van aankomende boekjaren.

2.4 Toelichting op de balans**Activa***Vaste activa***Materiële vaste activa**

De mutaties in de materiële vaste activa kunnen als volgt worden samengevat:

	Overige vaste bedrijfs- middelen	Bedrijfs- gebouwen (activa in uitvoering)	Totaal
	€	€	€
Begin boekjaar			
Aanschafwaarde	2.715.504	0	2.715.504
Afschrijvingen	-1.796.187	0	-1.796.187
Boekwaarde	919.317	0	919.317
Mutatie boekjaar			
Investerings	177.589	167.040	344.629
Desinvesteringen	0	0	0
Afschrijvingen	-190.132	0	-190.132
Afschrijving desinvesteringen	0	0	0
	-12.543	167.040	154.497
Einde boekjaar			
Aanschafwaarde	2.893.093	167.040	3.060.133
Afschrijvingen	-1.986.319	0	-1.986.319
Boekwaarde	906.774	167.040	1.073.814

Afschrijvingspercentages

De afschrijvingspercentages variëren van 4,0% tot 33,3%.

*Vlottende activa***Uitzettingen**

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Overige vorderingen		
Handelsdebiteuren	29.906	9.084
Te ontvangen rente	19.471	0
Vorderingen op kredietinstellingen	14	5
Te ontvangen transitievergoeding	0	29.412
Borg Raadhuisplein Haren	3.092	3.092
Overige vorderingen	109.568	96.239
	<u>162.051</u>	<u>137.832</u>
Liquide middelen		
Rabobank Schatkistbankieren	5.802.132	2.516.285
Rabobank, rekening-courant nr. 38.51.57.622	107.652	676.044
Kas	877	754
	<u>5.910.661</u>	<u>3.193.083</u>
Overlopende activa		
Omzetbelasting	zie passiva	zie passiva
	<u>0</u>	<u>0</u>

Passiva*Eigen vermogen***Algemene reserves**

Onder de algemene reserves is dat deel van het vermogen opgenomen welke vrij ter beschikking staat aan de gemeenschappelijke regeling.

	2022	2021
	€	€
Het verloop is als volgt weer te geven		
Stand per 1 januari	674.966	712.333
Mutatie overeenkomstig resultaatbestemming	120.335	-37.367
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	795.301	674.966
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Bestemmingsreserves

Onder de bestemmingsreserves is dat deel van het vermogen opgenomen Waaraan het bestuur een bestemming heeft toegekend.
Voor de volgende bestemmingen is een reserve gevormd:

	2022	2021
	€	€
Uitgestelde kosten corona crisis		
Saldo per 1 januari	80.903	0
Bij: dotatie	0	120.000
	<hr/>	<hr/>
	80.903	120.000
Af: naar algemene reserve	-80.903	-39.097
vrijval	0	0
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	0	80.903
	-----	-----
Vernieuwing huistijl		
Saldo per 1 januari	0	0
Bij: dotatie	65.000	0
	<hr/>	<hr/>
	65.000	0
Af: naar algemene reserve	-13.828	0
vrijval	0	0
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	51.172	0
	-----	-----

Digitalisering van de kaart 1672

Saldo per 1 januari	0	0
Bij: dotatie	15.000	0
	<hr/>	<hr/>
	15.000	0
Af: naar algemene reserve	-15.000	0
vrijval	0	0
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	0	0
	-----	-----

Toegankelijk maken website voor blinden/slechtzienden

Saldo per 1 januari	0	0
Bij: dotatie	8.000	0
	<hr/>	<hr/>
	8.000	0
Af: naar algemene reserve	-6.575	0
vrijval	0	0
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	1.425	0
	-----	-----

Aanpassen website aan nieuwe huisstijl

Saldo per 1 januari	0	0
Bij: dotatie	25.000	0
	<hr/>	<hr/>
	25.000	0
Af: naar algemene reserve	0	0
vrijval	0	0
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	25.000	0
	-----	-----

Afdrukken archiefboek Groningen

Saldo per 1 januari	0	0
Bij: dotatie	5.000	0
	<hr/>	<hr/>
	5.000	0
Af: naar algemene reserve	-5.000	0
vrijval	0	0
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	0	0
	-----	-----

Onderzoek opzet documentatie gaswinning

Saldo per 1 januari	0	0
Bij: dotatie	15.000	0
	<hr/>	<hr/>
	15.000	0
Af: naar algemene reserve vrijval	-3.324 0	0 0
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	11.676	0
	<hr/>	<hr/>
Totaal bestemmingsreserves	89.273	80.903
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Voorzieningen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Voorziening Canon scanner		
Saldo per 1 januari	794	1.588
Bij: dotatie		
	<hr/>	<hr/>
	794	1.588
Af: onttrekkingen	-794	-794
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	0	794
	<hr/>	<hr/>
Voorziening overname apparatuur GAVA		
Saldo per 1 januari	9.836	13.593
Bij: dotatie	0	0
	<hr/>	<hr/>
	9.836	13.593
Af: onttrekkingen	-2.746	-3.757
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	7.090	9.836
	<hr/>	<hr/>
Voorziening koeling serverruimte		
Saldo per 1 januari	13.704	20.204
Bij: correctie boekwaarde voorziening	0	0
	<hr/>	<hr/>
	13.704	20.204
Af: onttrekkingen	-6.500	-6.500
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	7.204	13.704
	<hr/>	<hr/>

Voorziening bekabeling		
Saldo per 1 januari	54.242	63.675
Bij: dotatie	0	0
	<hr/>	<hr/>
	54.242	63.675
Af: onttrekkingen	-9.434	-9.433
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	44.808	54.242
	<hr/>	<hr/>
Voorziening Flashcan Nova 4k		
Saldo per 1 januari	18.083	25.083
Bij: dotatie		0
	<hr/>	<hr/>
	18.083	25.083
Af: onttrekkingen	-7.000	-7.000
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	11.083	18.083
	<hr/>	<hr/>
Voorziening audiovisuele archiveringstaak		
Saldo per 1 januari	0	0
Bij: dotatie	22.718	0
	<hr/>	<hr/>
	22.718	0
Af: onttrekkingen	-2.802	0
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	19.916	0
	<hr/>	<hr/>
Voorziening Huisvesting		
Saldo per 1 januari	1.331.153	1.058.345
Bij: dotatie	333.958	272.808
	<hr/>	<hr/>
	1.665.111	1.331.153
Af: onttrekkingen	-29.549	0
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	1.635.562	1.331.153
	<hr/>	<hr/>
Voorziening verbetering depots		
Saldo per 1 januari	148.864	29.241
Bij: dotatie	131.881	119.623
	<hr/>	<hr/>
	280.745	148.864
Af: onttrekkingen	0	0
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	280.745	148.864
	<hr/>	<hr/>
Totaal voorzieningen	2.006.408	1.576.676
	<hr/>	<hr/>

Vaste schulden

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
De specificatie is als volgt:		
Schulden aan banken	2.991.071	0
Totaal langlopende schulden	<u>2.991.071</u>	<u>0</u>
Het verloop is als volgt weer te geven:		
Stand per 1 januari	0	0
Bij: nieuwe lening	3.350.000	0
Af: aflossing	-119.643	0
Stand per 31 december	<u>3.230.357</u>	<u>0</u>
Aflossingsverplichting komend boekjaar	<u>239.286</u>	<u>0</u>
Stand langlopende schulden per 31 december	<u><u>2.991.071</u></u>	<u><u>0</u></u>

Dit betreft een in 2022 door de Bank Nederlandse Gemeenten verstrekte lening groot € 3.350.000. De looptijd bedraagt 14 jaar. De aflossing is € 239.285,72 per jaar. Het rentepercentage bedraagt 1,78 % gedurende de gehele looptijd. De lening zal in 2036 geheel afgelost zijn.

De rentelasten voor het begrotingsjaar 2022 bedragen €29.548,79 (2021: €0) .

*Vlottende passiva***Netto vlottende passiva**

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Overige schulden		
Crediteuren	123.818	135.929
te betalen gas, water en elektra	220.000	395.000
te betalen RVB servicekosten	111.000	170.000
Luchtzuivering depots	121.000	80.000
Nog te betalen huur 2021	0	132.851
Vooruitontvangen bijdrage 2022	0	600.228
Projectleiding RVB huisvesting	28.479	58.702
Kortlopende deel langlopende schulden	239.286	0
Overige kortlopende schulden	71.339	119.975
	<hr/>	<hr/>
	914.922	1.692.685
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Overlopende passiva		
Voorschotten van het Rijk (e-depot)	75.000	0
Loonheffing	203.220	166.457
Pensioenpremies	40.391	39.942
Omzetbelasting (regulier)	30.940	18.603
	<hr/>	<hr/>
	349.551	225.002
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De organisatie heeft in 1997 een 20-jarig huurcontract afgesloten inzake bedrijfsruimte. In 2022 zou een nieuw huurcontract worden getekend voor 10 jaar en optie tot verlenging van 2x 5 jaar. Door vertraging bij de verhuurder is een nieuw huurcontract nog niet getekend. De jaarlijkse huur wordt geïndexeerd, de oorspronkelijke huurprijs bedraagt circa € 1.800.000. Vanaf februari 2017 bedraagt de huur op jaarbasis circa € 1.600.000. Vanaf oktober 2020 is de huur gedaald naar circa € 830.000. Per 1 juli 2021 is de huur verder gedaald circa €685.000. Per augustus 2021 is de huur geïndexeerd en bedraagt de huur circa € 698.000.

De organisatie heeft in 2007 een 15-jarig huurcontract (inclusief leveringen en diensten) afgesloten inzake het depot Hoogkerk. De jaarlijkse huur wordt geïndexeerd en bedraagt circa € 87.000.

De organisatie huurt enkele kantoorinventarissen met een looptijd korter dan vijf jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt circa € 5.500.

Met de extra bijdrage die wordt ontvangen van het Rijk ad €41.680 vanaf 2022 is er een additionele lening afgesloten in januari 2023 bij de Bank Nederlandse Gemeenten voor de verbouwing Cascadeplein 4. Het betreft een lening groot € 513.000. De looptijd bedraagt 14 jaar. De aflossing is € 38.000 per jaar. Het rentepercentage bedraagt 3,1% gedurende de gehele looptijd. De lening zal in 2036 geheel afgelost zijn.

De in de verantwoording opgenomen bedragen dienen nog definitief te worden geaccordeerd.

Het algemeen bestuur zal, in overeenstemming met artikel 23 van de gemeenschappelijke regeling, besluiten over bestemming van het resultaat.

In verband met de invoering van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen per 1 januari 2016 is RHC Groninger Archieven medio 2015 in contact getreden met de Belastingdienst. In de loop van 2016 is meerdere keren correspondentie over en weer gegaan, waarin RHC Groninger Archieven de standpunten uiteen heeft gezet en heeft onderbouwd met de nodige informatie. De Belastingdienst heeft medio 2018 schriftelijk te kennen gegeven vooralsnog niet van plan te zijn om de Groninger Archieven een uitnodiging te sturen om aangifte te doen. Wel dient jaarlijks de vrijstelling, op grond van de samenwerkingsverband vrijstelling ex artikel 8f lid 1 onderdeel c van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969, door de Groninger Archieven beoordeeld te worden.

2.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
	€	€	€
Algemene baten			
Bijdrage Rijk	2.837.073	2.682.620	2.728.309
Bijdrage Gemeente	2.400.915	2.394.889	2.333.657
Voorziening e-depot	-150.000	-150.000	0
Voorziening huisvesting	-314.488	-272.808	-272.808
Voorziening verbetering depots	-131.881	-131.881	-119.623
Bijdrage Provincie publieksbereik	160.800	161.600	158.000
Bijdrage Provincie archiefbeheer	341.000	340.200	335.200
	5.143.419	5.024.620	5.162.735
Overige algemene baten			
Stichting OVCG	11.779	11.779	6.779
Bijdrage Forum/Stripmuseum	8.019	7.414	5.283
Beeldbank Groningen	13.950	14.000	13.950
	33.748	33.193	26.012
Publieksinkomsten			
Dienstverlening	21.670	21.500	14.697
Publieksbereik	2.576	0	1.643
Faciliteiten	2.455	2.000	813
Huisvesting	93	500	66
Overig	17.825	1.000	1.945
	44.619	25.000	19.164
Dienstverlening aan derden			
Zakelijke dienstverlening	5.720	20.000	830
Opbrengst depotverhuur	37.253	35.000	39.334
	42.973	55.000	40.164
Vrijval voorzieningen en gepassiveerde subsidies			
Afschrijving koeling serverruimte	6.500	6.500	6.500
Afschrijving bekabeling	9.433	9.433	9.433
Afschrijving Canon scanner	794	794	794
Afschrijving apparatuur GAVA	2.747	2.744	3.757
Afschrijving Flashcan Nova	7.000	7.000	7.000
Afschrijving balustrades	0	0	8.300
Voorziening e-depot	75.000	75.000	0
Voorziening huisvesting	29.549	0	0
	131.023	101.471	35.784

	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
	€	€	€
Bijzondere baten			
diversen	19.932	18.500	75.636
	-----	-----	-----
	-----	-----	-----
Totaal baten	5.415.714	5.257.784	5.359.495
	=====	=====	=====
	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
	€	€	€
Personeelskosten			
Lonen, salarissen en sociale lasten			
Lonen en salarissen	2.211.398	2.929.356	2.161.340
Sociale lasten	326.005	0	314.704
Pensioenen	355.271	0	356.254
	-----	-----	-----
	2.892.674	2.929.356	2.832.298
	-----	-----	-----
Overige personeelskosten			
Uitzendkrachten	7.367	35.000	50.767
Personeel lederz	85.533	75.000	78.420
Extern personeel	17.626	40.000	61.954
Begeleiding verbouwing	9.874	10.000	36.817
Opleidingskosten	8.753	25.000	15.381
Arbodienst	993	1.500	1.122
Medische kosten	9.530	7.000	6.207
BHV	0	1.500	905
Stagiaires en vrijwilligers	18.597	7.500	9.893
Personeelsadvertenties	589	4.000	5.198
Salarisadministratie	15.742	15.000	15.652
Kosten OR	0	500	0
FUWA	303	20.000	0
Overige personeelskosten	20.851	22.500	11.846
	-----	-----	-----
	195.758	264.500	294.162
	-----	-----	-----
	-----	-----	-----
Totaal personele kosten	3.088.432	3.193.856	3.126.460
	=====	=====	=====

Personele bezetting

Het gemiddelde FTE voor 2022 bedraagt 43,7 (en voor 2021: 43,0 FTE).

Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	
Functiegegevens	E. de Jonge
	directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 123.591
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.506
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 142.097</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 142.097
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 118.243
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.149
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 136.392</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000
Bezoldiging	€ 136.392

Topfunctionarissen met een bezoldiging < € 1.800

Groninger Archieven heeft de volgende bestuursleden die aangemerkt worden als topfunctionaris:

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	Alle andere WNT-instellingen waarbij de leidinggevende topfunctionaris eveneens in dienstbetrekking is als leidinggevende topfunctionaris
Mr. K.F. Schuiling	Voorzitter	n.v.t.
K. de Wrede	Lid	n.v.t.
B.N. Benjamins	Lid	n.v.t.
Drs. I. Noordhoff	Lid	n.v.t.
Drs. D. Mulder	Lid	n.v.t.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke

	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
	€	€	€
Overige kosten			
Directe materiële kosten			
Collectiebeheer	29.457	29.500	46.531
Overige producten publieksbereik	42.082	36.500	34.076
Dienstverleningspakket	2.285	4.000	2.687
	<hr/> 73.824	<hr/> 70.000	<hr/> 83.294
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Projectkosten			
Uitgestelde kosten Corona Crisis	80.903	62.479	39.097
De Slechting	0	0	5.356
Vernieuwing huisstijl	13.828	0	0
Digitalisering van de kaart 1672	15.000	0	0
Toegankelijk maken website voor blinden/slechtzienden	6.575	0	0
Afdrukken archiefboek Groningen	5.000	0	0
Onderzoek opzet documentatie gaswinning	3.324	0	0
	<hr/> 124.630	<hr/> 62.479	<hr/> 44.453
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Huisvestingskosten			
Huur Cascadeplein	697.364	693.685	758.350
Huur Hoogkerk	86.944	86.180	84.907
Huur Haren	16.418	16.250	15.848
Servicekosten RVB	40.641	67.500	60.000
Onderhoud	0	6.000	0
Energie	208.734	135.000	135.000
Overige huisvestingskosten	243.651	238.100	297.572
	<hr/> 1.293.752	<hr/> 1.242.715	<hr/> 1.351.677
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Organisatie en overhead			
Licenties en onderhoudskosten ICT	319.135	411.781	380.576
Organisatie en overheadkosten	165.046	179.800	131.791
	<hr/> 484.181	<hr/> 591.581	<hr/> 512.367
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
	€	€	€
Rentekosten			
Bankrente- en kosten	2.510	4.100	4.354
Rente lening BNG bank	29.549	0	0
Belastingrente	0	0	-1.375
	<hr/> 32.059	<hr/> 4.100	<hr/> 2.979
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Afschrijvingskosten			
Afschrijvingen activa met economisch nut	190.131	230.117	200.085
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Groningen, 14 april 2023

Directeur

de heer drs. E. de Jonge

Voorzitter

de heer mr. K.F. Schuiling

Leden

Mevrouw K. de Wrede

de heer drs. D. Mulder

mevrouw drs. I. Noordhoff

3 Overige gegevens

3.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Het Algemeen Bestuur van Regionaal Historisch Centrum 'Groninger Archieven'.

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Regionaal Historisch Centrum 'Groninger Archieven' gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum 'Groninger Archieven' per 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. het overzicht van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichtingen met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door het algemeen bestuur vastgestelde Controleprotocol en het Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum 'Groninger Archieven' zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 52.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Controleaanpak frauderisico's

Frauderisico's die leiden tot onrechtmatige lasten

Als gevolg van tekortkomingen in de administratieve organisatie onderkennen wij het risico op onrechtmatige betalingen. Daarbij zien wij een specifiek onrechtmatigheidsrisico dat Europese aanbestedingsregels bewust niet worden nageleefd.

Wij hebben aandacht besteed aan dit risico door het vaststellen van de opzet en het bestaan van de maatregelen van interne beheersing in de processen met betrekking tot het aangaan van inkoopverplichtingen, autoriseren van de inkopen, autoriseren van en betalingen en het genereren en verwerken van journaalposten, uitgaande van een risico op doorbreking van deze processen.

Voorts hebben wij door middel van data-analyse een analyse uitgevoerd op de wijze waarop bankmutaties en kostenboekingen tot stand komen en cijferanalyses uitgevoerd op de in het boekjaar verantwoorde lasten in vergelijking tot de begroting en voorgaand jaar. Naar aanleiding hiervan hebben wij detailcontroles uitgevoerd op de bijzonderheden die wij hebben geconstateerd om vast te stellen dat boekingen zijn gebaseerd op daadwerkelijke lasten en detailcontroles op bankmutaties gericht op bijzonderheden zoals meerdere namen per bankrekeningnummer, meerdere rekeningnummers per naam en controles op specifieke bankrekeningnummers. Als onderdeel van deze controlewerkzaamheden hebben wij de totale kosten per leverancier beoordeeld over een periode van 4 jaar om de totale omvang van dienstverlening te bepalen en hebben detailcontroles uitgevoerd op onderliggende contracten van kosten boven de aanbestedingsnorm, om te toetsen of aanbesteding (juist) heeft plaatsgevonden.

Uit onze controlewerkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen die duiden op specifieke aanwijzingen van onrechtmatige lasten als gevolg van fraude.

Controleaanpak continuïteit

Het dagelijks bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode van twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening.

Regionaal Historisch Centrum 'Groninger Archieven' betreft een gemeenschappelijke regeling waarin de deelnemers samenwerken ten behoeve van specifieke taken. De gemeenschappelijke regeling is bij wet opgericht en in artikel 16 lid 3 hiervan is geregeld dat de deelnemers te allen tijde zullen zorgdragen dat het openbaar lichaam over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen te voldoen.

De deelnemers kunnen individueel uittreden of de gemeenschappelijk regeling kan worden opgeheven. In beide situaties zijn deelnemers individueel of gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiële gevolgen van deze rechtshandelingen.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader

vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, bestaande uit de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten volgens de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV en de bepaling van en krachtens de WNT.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de Gemeenschappelijk Regeling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de Gemeenschappelijk Regeling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Gemeenschappelijk Regeling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit

beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol vastgesteld door het algemeen bestuur, het controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
- dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur gemaakte schattingen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 14 april 2023

De Jong & Laan Controle B.V.

Origineel getekend door N.C. van der Wolf MSc RA

3.2 Overzicht fondsen, voorzieningen en reserves 2022

	Eindstand 2021	Dotaties 2022	Bestedingen 2022	Eindstand 2022
Overige reserve				
Exploitatiereserve	<u>674.966</u>	<u>253.335</u>	<u>-133.000</u>	<u>795.301</u>
Bestemmingsreserve				
Uitgestelde kosten corona crisis	80.903	0	-80.903	0
Vernieuwing huisstijl	0	65.000	-13.828	51.172
Digitalisering van de kaart 1672	0	15.000	-15.000	0
Toegankelijk maken website voor blinden/slechtzienden	0	8.000	-6.575	1.425
Aanpassen website aan nieuwe huisstijl	0	25.000	0	25.000
Afdrukken archiefboek Groningen	0	5.000	-5.000	0
Onderzoek opzet documentatie gaswinning	0	15.000	-3.324	11.676
	80.903	133.000	-124.630	89.273
Voorzieningen				
Voorziening huisvesting	1.331.153	333.958	-29.549	1.635.562
Voorziening verbetering depots	148.864	131.881	0	280.745
Voorziening audiovisuele archiveringstaak	0	22.717	-2.801	19.916
Voorziening Flashcan Nova 4K	18.083	0	-7.000	11.083
Voorziening overname apparatuur GAVA	9.836	0	-2.746	7.090
Voorziening koeling serverruimte	13.704	0	-6.500	7.204
Voorziening bekabeling	54.242	0	-9.434	44.808
Voorziening Canon scanner	794	0	-794	0
	1.576.676	488.556	-58.824	2.006.408
	<u>2.332.544</u>	<u>874.891</u>	<u>-316.454</u>	<u>2.890.982</u>